

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) ประเภทการสำรวจ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อวิชาชีพครู ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการรับรู้ผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาครู โดยมีวิธีดำเนินงานดังต่อไปนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักศึกษาครู ระดับประกาศนียบัตรการศึกษา ชั้นสูง ปีที่ 2 ซึ่งออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ในภาคต้นปีการศึกษา 2525 จากวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร ดังนี้

1. วิทยาลัยครูจันทระเกษม
2. วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
3. วิทยาลัยครูสวนสุนันทา
4. วิทยาลัยครูธนบุรี
5. วิทยาลัยครูพระนคร

ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 1,407 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาครู ระดับประกาศนียบัตร การศึกษาชั้นสูง ปีที่ 2 ซึ่งออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ในภาคต้นปีการศึกษา 2525 ซึ่งสุ่มมาจากนักศึกษาของวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานครทั้ง 5 แห่ง แบบแบ่งชั้น

(Stratified Random Sampling)

วิธีการสุ่มตัวอย่างดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยแบ่งประชากรออกเป็น 5 ชั้นภูมิ เท่ากับจำนวนวิทยาลัยครู

คือ วิทยาลัยครูจันทรเกษม บ้านสมเด็จเจ้าพระยา สวนสุนันทา ธนบุรี และพระนคร

2. คำนวณหาจำนวนตัวอย่างจากตารางประมาณจำนวนตัวอย่าง โดยให้ความเชื่อมั่น 95% ซึ่งต้องใช้จำนวนตัวอย่างประมาณ 310 คน

3. กำหนดสัดส่วนในการเลือกตัวอย่างของแต่ละวิทยาลัยครู สัดส่วนในการเลือกตัวอย่างแต่ละวิทยาลัย คือ จำนวนตัวอย่างที่ใช้ต่อจำนวนประชากร ซึ่งเท่ากับ 0.2203

4. ใช้สัดส่วนดังกล่าวทำการเลือกตัวอย่างแต่ละวิทยาลัยครู โดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ยกเว้นวิทยาลัยครูพระนคร ซึ่งมีนักศึกษาออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู จำนวน 33 คน จะใช้ทั้งหมดเป็นตัวอย่าง ซึ่งได้จำนวนตัวอย่างประชากร ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามวิทยาลัยครู

วิทยาลัยครู	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1. จันทร เกษม	509	127
2. บ้านสมเด็จเจ้าพระยา	370	92
3. สวนสุนันทา	296	74
4. ธนบุรี	199	50
5. พระนคร	33	33
รวม	1,407	376

แบบถามและแบบวัดซึ่งใช้ในการรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาครูที่รวบรวมได้ มีจำนวนทั้งสิ้น 338 ฉบับ แต่ที่สมบูรณ์สามารถนำมาวิเคราะห์ได้มีจำนวน 315 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 85.78

ตารางที่ 2 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเปรียบเทียบกับกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งหมด จำแนกตามวิทยาลัยครู

วิทยาลัยครู	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง ที่ส่งแบบสอบถามไปให้	แบบสอบถาม ที่ได้รับคืน	แบบสอบถาม ที่สมบูรณ์	คิดเป็น ร้อยละ
1. จันทรเกษม	127	115	104	81.89
2. บ้านสมเด็จเจ้าพระยา	92	80	72	78.26
3. สวนสุนันทา	74	70	66	89.19
4. ธนบุรี	50	47	47	94.00
5. พระนคร	33	26	26	78.79
รวม	376	338	315	83.78

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างประชากร จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เพศ/ประสบการณ์	จำนวน (315)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	112	35.56
หญิง	203	64.44
2. ประสบการณ์		
เคยเป็นครู	8	2.54
ไม่เคยเป็นครู	304	96.51
ไม่ตอบ	3	0.95
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		
สูง (G.P.A. $\geq$ 2.50)	203	64.44
ต่ำ (G.P.A. $\leq$ 2.49)	112	35.56

จากคำร้อยละในตารางที่ 3 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างประชากรส่วนใหญ่ เป็นหญิง (64%) ไม่เคยเป็นครูมาก่อน (97%) และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนใน ระดับสูง (64%)

ตารางที่ 4 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างประชากร จำแนกตามอายุ

อายุ (ปี)	จำนวน	ร้อยละ
18 - 19	25	7.94
20 - 21	202	64.13
22 - 23	61	19.37
24 ปีหรือสูงกว่า	15	4.76
ไม่ระบุ	12	3.81
รวม	315	100.00

จากตารางที่ 4 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างประชากรส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาที่มี อายุระหว่าง 20-21 ปี (64%) รองลงมาเป็นนักศึกษาที่มีอายุระหว่าง 22-23 ปี (19%)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย แบบสอบถาม และแบบวัด ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบถามข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบ

ตอนที่ 2 แบบวัดทัศนคติในทัศน

ตอนที่ 3 แบบวัดทัศนคติต่อวิชาชีพครู

ตอนที่ 4 แบบวัดผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาครู

แบบวัดทัศนคติทัศนคติวิชาชีพครู และแบบวัดการฝึก-
ประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาครู เป็นแบบวัดซึ่งได้มีผู้สร้างขึ้นและปรับปรุงให้
เหมาะสม เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาครู ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาใช้
ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งแบบวัดทั้ง 3 ฉบับดังกล่าว มี
รายละเอียดดังนี้

1. แบบวัดทัศนคติทัศนคติ เป็นแบบวัดซึ่งสร้างขึ้นตามแนวคิดของเพียร์
และแฮร์ริส (Piers and Harris) กับ กัฟ และฮีลบริน (Gough and Heibrun)
ซึ่ง สมชัย ชินะตระกูล ได้นำมาปรับปรุงใหม่ให้เหมาะสมกับนักศึกษาระดับวิทยาลัยครู
โดยนำไปทดสอบกับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรการศึกษา ปีที่ 2 และนักศึกษาระดับ
ประกาศนียบัตรการศึกษาชั้นสูง ปีที่ 2 ของวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา จำนวน
150 คน แล้วนำผลมาวิเคราะห์เป็นรายชื่อ เพื่อหาอำนาจจำแนก แล้วเลือกข้อที่มี
อำนาจจำแนกสูงไว้สำหรับใช้ประโยชน์ต่อไป

1.1 ลักษณะของแบบวัด เป็นแบบวัดที่ประกอบด้วยข้อกระทงแบบ
มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ช่วง ที่สร้างขึ้นเพื่อให้ผู้ตอบ
เลือกตอบให้ตรงกับสภาพความรู้สึก ความคิด ทัศนคติ และสภาพทั่ว ๆ ไปที่เป็นจริง
เกี่ยวกับตนเอง ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การปรับตัวทางสังคม
และการปรับตัวทางอารมณ์ ข้อกระทงทั้งหมดมี 52 ข้อ เป็นข้อกระทงที่มีความหมาย
ไปในทางบวก 25 ข้อ เป็นข้อกระทงที่มีความหมายไปในทางลบ 27 ข้อ

1.2 การตรวจให้คะแนน

ก. สำหรับข้อความทางบวก ซึ่งได้แก่ข้อ 1,2,3,4,10,11,
12,18,19,20,21,22,28,29,30,31,36,37,38,39,44,45,46,50 และ 51
ให้คะแนนดังนี้

ไม่จริงเลย	ให้	1	คะแนน
จริงเล็กน้อย	ให้	2	คะแนน
จริงพอประมาณ	ให้	3	คะแนน

จริงค่อนข้างมาก	ให้	4 คะแนน
จริงมากที่สุด	ให้	5 คะแนน

ข. สำหรับข้อความทางลบ ซึ่งได้แก่ข้อ 5, 6, 7, 8, 9, 13, 14, 15, 16, 17, 23, 24, 25, 26, 27, 32, 33, 34, 35, 40, 41, 42, 43, 47, 48, 49 และ 52 ให้คะแนนกลับกันกับข้อความทางบวก ดังนี้

ไม่จริงเลย	ให้	5 คะแนน
จริงเล็กน้อย	ให้	4 คะแนน
จริงพอสมควร	ให้	3 คะแนน
จริงค่อนข้างมาก	ให้	2 คะแนน
จริงมากที่สุด	ให้	1 คะแนน

ค. คะแนนอัตรานวัตกรรมของกรุปตัวอย่างแต่ละคนมีค่าเท่ากับ คะแนนอัตรานวัตกรรมร่วมกันทั้ง 52 ข้อ ซึ่งความเป็นไปได้ของคะแนนจะมีพิสัยอยู่ระหว่าง 52 ถึง 260 คะแนน

1.3 ความตรง (Validity) และความเที่ยง (Reliability) ของแบบวัด

แบบวัดอัตรานวัตกรรมนี้มีค่าความตรงร่วมสมัย (Concurrent Validity) ค่อนข้างสูง คือมีค่าเท่ากับ 0.71 ซึ่งเป็นค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่ได้จากการหาความสัมพันธ์ระหว่างแบบวัดฉบับนี้กับแบบวัดลักษณะผู้นำของ สุจินต์ ปรีชาสามารถ¹ และมีค่าความเที่ยง เท่ากับ 0.89

¹ สุจินต์ ปรีชาสามารถ, "ความคิดสร้างสรรค์ ความเกรงใจ และลักษณะความเป็นผู้นำของนักเรียนที่ประพฤติคล้อยตามและที่ซัดส้างคม" (ปริญญาพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร, 2515) หน้า 45.

2. แบบวัดทัศนคติต่อวิชาชีพครู เป็นแบบวัดซึ่ง สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และ นิยะดา ศรีจันทร์ ทำการสร้างขึ้น โดยอาศัยทฤษฎีทัศนคติของ ฟิชเบิน (Fishbein) เป็นพื้นฐานในการสร้าง

2.1 ลักษณะของแบบวัด เป็นแบบวัดซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ภาค

ภาคที่ 1 ให้ผู้ตอบตัดสินว่าลักษณะที่กล่าวถึงในแต่ละข้อความ เป็นลักษณะที่ดีหรือไม่ดีเพียงใด

ภาคที่ 2 ให้ผู้ตอบตัดสินว่า เห็นด้วยกับข้อความที่แสดง ความเชื่อบางประการเกี่ยวกับวิชาชีพครูหรือไม่ เพียงใด

ในแต่ละภาคประกอบด้วยข้อกระทง 19 ข้อ ให้ผู้ตอบเลือกตอบตามความเห็น แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 4 ช่วง

2.2 การตรวจให้คะแนน

2.2.1 การให้คะแนนในแต่ละภาคของแบบวัดทัศนคติต่อวิชาชีพครูแตกต่างกัน คือ

ภาคที่ 1 สำหรับข้อความทางบวก ซึ่งได้แก่ทุกข้อ ยกเว้นข้อ 4,6,9 และ 11 ให้คะแนนดังนี้ คือ

ดีมาก	ให้	5	คะแนน
ดี	ให้	4	คะแนน
ไม่ดี	ให้	2	คะแนน
ไม่ดีเลย	ให้	1	คะแนน

ส่วนข้อความทางลบ ซึ่งได้แก่ข้อ 4,6,9 และ 11 ให้คะแนนกลับกันกับข้อความทางบวก คือ 1, 2, 4 และ 5 ตามลำดับ

ภาคที่ 2 สำหรับข้อความทางบวก ซึ่งได้แก่ทุกข้อยกเว้นข้อ 4,6,9,11 และ 19 ให้คะแนนดังนี้ คือ

เห็นควยอย่างยิง	ให้	5	คะแนน
เห็นควย	ให้	4	คะแนน
ไม่เห็นควย	ให้	2	คะแนน
ไม่เห็นควยอย่างยิง	ให้	1	คะแนน

ส่วนข้อความทางลบ ได้แก่ข้อ 4,6,9,11 และ 19 ให้คะแนนกลับกันกับข้อความทางบวก คือ 1,2,4 และ 5 ตามลำดับ

2.2.2 คะแนนทัศนคติต่อวิชาชีพครูของแต่ละข้อ มีค่าเท่ากับคะแนนข้อที่ 1 ของภาคที่ 1 คูณกับ คะแนนข้อที่ 1 ของภาคที่ 2 ซึ่งมีพิสัยของคะแนนผลคูณแต่ละข้อยู่ระหว่าง 1 ถึง 25 คะแนน

2.2.3 คะแนนทัศนคติต่อวิชาชีพครูของกลุ่มตัวอย่างแต่ละคน มีค่าเท่ากับคะแนนทัศนคติต่อวิชาชีพครูรวมกันทั้งหมด 19 ข้อ ซึ่งความเป็นไปได้ของคะแนนจะมีพิสัยอยู่ระหว่าง 19 ถึง 475 คะแนน

2.3 ความตรง (Validity) และความเที่ยง (Reliability)

ของแบบวัด

แบบวัดทัศนคติต่อวิชาชีพครูฉบับนี้ มีความตรงตามเนื้อเรื่อง และมีความตรงตามทฤษฎี (Construct Validity) เป็นที่น่าเชื่อถือ ทั้งนี้ จากการทดสอบสมมุติฐานของการวิจัยในการสร้างแบบวัดทัศนคติต่อวิชาชีพครูฉบับนี้ 5 ประการ ดังนี้¹

สมมุติฐานที่ 1 จากหลักการวัดที่ว่า คะแนนที่ได้จากการใช้เครื่องมือต่างชนิดกันแต่วัดตัวแปรเดียวกันควรจะมีความสัมพันธ์กันสูง ฉะนั้น คะแนนทัศนคติต่อวิชาชีพครูที่วัดตามแบบของลิเกอต์ (Likert) ซึ่งมีค่าเท่ากับ $\sum_{i=1}^n b_i$ กับที่วัดตามแนวของฟิชเบิน (Fishbein) ซึ่งมีค่าเท่ากับ $\sum_{i=1}^n b_i e_i$ ควรจะมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง สมมุติฐานนี้ทดสอบโดยการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน แล้วทดสอบความมีนัยสำคัญ

¹ สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และนิยะดา ศรีจันทร์, "รายงานการวิจัยการสร้างแบบวัดทัศนคติต่อวิชาชีพครู" หน้า 14-15.

สมมติฐานที่ 2 โดยทฤษฎีของพีชปีน ความตั้งใจใฝ่พฤติกรรม (BI) ทักษะ (A₀) และปกติวิสัยเชิงอัตนัย (SN) เป็นตัวแปรที่คล้ายคลึง แต่แตกต่างกัน ฉะนั้น ตัวแปรทั้งสามควรจะมีความสัมพันธ์กัน โดยเฉพาะความสัมพันธ์ระหว่าง BI กับ A₀ และความสัมพันธ์ระหว่าง BI กับ SN สมมติฐานข้อนี้ทดสอบโดยการคำนวณหาและทดสอบความมีนัยสำคัญ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรดังกล่าว

สมมติฐานที่ 3 โดยทฤษฎีของพีชปีน กลุ่มตัวอย่างประชากรชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งมีความตั้งใจประกอบวิชาชีพครูสูง ตลอดจนเห็นคุณค่าของวิชาชีพครู น่าจะมีระดับทัศนคติต่อวิชาชีพครูสูงกว่ากลุ่มตัวอย่าง ซึ่งมีความตั้งใจต่ำและไม่เห็นคุณค่าของวิชาชีพครู สมมติฐานนี้ทดสอบโดยสถิติการทดสอบค่าที

สมมติฐานที่ 4 จากความเชื่อที่ว่านิสิตส่วนใหญ่ซึ่งสอบเข้าศึกษาในคณะครุศาสตร์จะเป็นผู้มีความตั้งใจประกอบวิชาชีพครูอยู่แล้ว และหรือเมื่อนิสิตเหล่านี้ได้เข้ามาศึกษาในคณะครุศาสตร์ ก็จะทำให้เกิดความภาคภูมิใจในการได้มาเป็นสมาชิกของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อีกทั้งบรรยากาการการเรียนการสอนในคณะครุศาสตร์ น่าจะช่วยให้เปลี่ยนให้นิสิตเหล่านี้มีระดับทัศนคติต่อวิชาชีพครูสูงขึ้น ฉะนั้น ผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานว่านิสิตที่ได้ศึกษาในคณะครุศาสตร์ประมาณ 1 ปี น่าจะมีระดับทัศนคติต่อวิชาชีพครูสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยทั่วไป สมมติฐานนี้ทดสอบโดยใช้สถิติการทดสอบค่าที

สมมติฐานที่ 5 ถ้ายอมรับว่าข้อมูลเกี่ยวกับอันดับคณะที่สมัครสอบคัดเลือกเป็นตัวบ่งชี้ถึงระดับทัศนคติต่อวิชาชีพนั้น ๆ แล้ว เราน่าจะตั้งสมมติฐานได้ว่า นิสิตคณะครุศาสตร์ที่ได้สมัครสอบ โดยเลือกคณะครุศาสตร์เป็นอันดับ 1 หรือ 2 น่าจะมีระดับทัศนคติต่อวิชาชีพครูสูงกว่านิสิตคณะครุศาสตร์ที่เลือกคณะครุศาสตร์เป็นอันดับที่ 3 หรือมากกว่า สมมติฐานนี้ทดสอบโดยใช้สถิติการทดสอบค่าที

และในการทดสอบสมมติฐาน 5 ประการดังกล่าว ให้ขอค้นพบที่สนับสนุนสมมติฐานทั้งสิ้น ซึ่งยอมแสดงถึงความตรงตามทฤษฎีของแบบวัดทัศนคติต่อวิชาชีพครูฉบับนี้ อย่างเด่นชัด อีกทั้งแบบวัดฉบับนี้มีความเที่ยงอยู่ในระดับที่สูงพอสมควร คือ ความเที่ยงแบบทดสอบซ้ำมีค่าเท่ากับ 0.68 และความเที่ยงแบบความคงที่ภายในมีค่าอยู่ระหว่าง 0.59 ถึง 0.67

3. แบบวัดการรับรู้ผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาครู เป็นแบบวัด ซึ่ง โจน และ แรนคัลด์ (Jones and Randal) สร้างขึ้น ซึ่งผู้วิจัยได้ติดต่อโดยตรง กับ Dr. Howard L. Jones เพื่อนำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้

3.1 ลักษณะของแบบวัด เป็นแบบวัดซึ่งประกอบด้วยข้อกระทง 22 ข้อ แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ช่วง ให้ผู้ตอบเลือกตอบว่า ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครุ นั้น นักศึกษาครูได้ปฏิบัติงานดังกล่าวจริงหรือไม่ เพียงใด

3.2 การตรวจให้คะแนน แต่ละข้อกระทงจะให้คะแนนดังนี้

จริงมากที่สุด	ให้	5
จริงค่อนข้างมาก	ให้	4
จริงพอประมาณ	ให้	3
จริงเล็กน้อย	ให้	2
ไม่จริงเลย	ให้	1

คะแนนการรับรู้ผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาครู แต่ละคน มีค่าเท่ากับคะแนนรวมของข้อกระทงทั้งหมด 22 ข้อ ซึ่งความเป็นไปได้ของคะแนนจะมีพิสัยอยู่ระหว่าง 22-110 คะแนน

3.3 ความตรง (Validity) และความเที่ยง (Reliability) ของแบบวัด

ในแต่ละข้อกระทงของแบบวัดนี้สร้างขึ้นเพื่อประเมินสมรรถภาพ (Competencies) หรือความเจจกัของครูแต่ละท่าน ซึ่งเป็นคุณลักษณะของนักศึกษาครู หลักสูตรต่ำกว่าปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยสุสตัน จะต้องได้รับการศึกษาอบรมมาแล้ว แบบวัดนี้ได้ให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 กลุ่ม คือ นักศึกษา ศึกษานิเทศก์ และนักการศึกษา พิจารณาตัดสินว่าในแต่ละข้อกระทงของแบบวัดมีความสำคัญสำหรับการวัดผลการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพของนักศึกษาครูหรือไม่ เพียงใด โดยให้กลุ่มผู้เชี่ยวชาญตอบแบบวัดซึ่งเป็นแบบ มาตราส่วนประมาณค่าชนิด 5 ช่วง (1-5) ปรากฏว่า ผู้เชี่ยวชาญทุกกลุ่มให้ความสำคัญ ของแต่ละข้อกระทงอยู่ในระดับสูง คือไม่มีข้อกระทงใดใดที่ระดับคะแนนต่ำกว่า 4.12

ซึ่งแสดงว่าแบบวัดนี้มีความตรงเชิงเนื้อเรื่อง สำหรับค่าความเที่ยง ผู้วิจัยได้นำแบบวัดนี้ไปทดลองโดยให้นักศึกษาคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งสำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2524 จำนวน 32 คน ทอบแบบวัดนี้ และคำนวณหาค่าความเที่ยงโดยใช้สูตรการหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (α) ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.80

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลได้กระทำตามลำดับ ดังนี้

1. ขอนหนังสือนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย ถึงอธิการวิทยาลัยครูต่าง ๆ เพื่อขอความร่วมมือในการวิจัยครั้งนี้
2. เข้าพบอธิการวิทยาลัยครู จันทร เกษม บ้านสมเด็จเจ้าพระยา สวนสุนันทา ธานี และพระนคร เพื่อชี้แจงรายละเอียดของการวิจัย และขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาที่จะออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
3. รวบรวมรายชื่อนักศึกษาที่จะออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ในภาคต้น ปีการศึกษา 2525
4. คัดเลือกรายชื่อนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง
5. ขอความร่วมมือจากศูนย์ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของวิทยาลัยครูแต่ละแห่ง เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยนำเครื่องมือพร้อมทั้งรายชื่อนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง มอบให้ศูนย์ฯ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในวันปฐมนิเทศนักศึกษาที่จะออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และผู้วิจัยมารับคืนด้วยตนเอง
6. คัดลอกผลการเรียนเฉลี่ยสะสมของนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่างจากแผนกวัดและประเมินผล
7. เก็บรวบรวมข้อมูลซ้ำในกลุ่มตัวอย่างเดิม เมื่อนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเรียบร้อยแล้ว โดยขอความร่วมมือจากศูนย์ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาในวันปัจฉิมนิเทศนักศึกษาที่จะออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
8. เมื่อตรวจสอบข้อมูลที่รวบรวมไว้แล้วปรากฏว่าได้รับข้อมูลในครั้งที่ 2

กลับคืนมาน้อยกว่าครั้งที่ 1 จำนวนมาก ผู้วิจัยจึงส่งแบบวัดให้กลุ่มตัวอย่างที่ยังไม่ได้ตอบ และขอให้กลุ่มตัวอย่างส่งแบบสอบถามคืนมายังผู้วิจัยทางไปรษณีย์ ทั้งนี้ โดยให้ความสะดวก ในการส่งแบบสอบถามคืนผู้วิจัย โดยพิมพ์ที่อยู่ของผู้วิจัยไว้ที่ปกหลังของแบบวัด พร้อมทั้งติด ดวงตราไปรษณีย์ให้เรียบร้อย

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ กระทำโดยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรม สำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Science : SPSS) ที่สถาบันบริการคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งคำนวณค่า สถิติต่าง ๆ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตตมโนทัศน์ ทศนคติต่อวิชาชีพครู ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียน และการเรียนรู้ผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ดังต่อไปนี้

1. คำนวณหาค่าสถิติทั่วไป ซึ่งได้แก่ ค่ามัธยเลขคณิต ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.) และสัมประสิทธิ์การกระจาย (C.V.) ของตัวแปรต่าง ๆ คือ อัตตมโนทัศน์ ทศนคติต่อวิชาชีพครู ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการรับรู้ผลการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพของนักศึกษาครู

2. คำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product -Moment Correlation Coefficient) ระหว่างอัตตมโนทัศน์ ทศนคติต่อวิชาชีพครู ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พร้อมทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์โดยสถิติ การทดสอบค่าที (t-test)

ระดับของความสัมพันธ์แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ถ้า	$r = \pm .00$ ถึง $\pm .20$	หมายถึงมีความสัมพันธ์กันต่ำมาก
	$r = \pm .21$ ถึง $\pm .40$	หมายถึงมีความสัมพันธ์กันค่อนข้างต่ำ
	$r = \pm .41$ ถึง $\pm .60$	หมายถึงมีความสัมพันธ์กันพอประมาณ
	$r = \pm .61$ ถึง $\pm .80$	หมายถึงมีความสัมพันธ์กันสูง
	$r = \pm .81$ ถึง ± 1.00	หมายถึงมีความสัมพันธ์กันสูงมาก

3. ถ้าในกรณีที่อัตตมโนทัศน์ ทศนคติต่อวิชาชีพครู และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มตัวแปรเป็นขั้น ๆ (Stepwise Multiple Regression Analysis) เพื่อสร้างสมการทำนายการรับรู้ผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู จากตัวแปรดังกล่าวแล้ว

4. ทดสอบความแตกต่างของอัตถิโนทัศน์ และทัศนคติต่อวิชาชีพครู ของนักศึกษาครูก่อนและหลังการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ด้วยการทดสอบค่าที (t-test) แบบตัวแปรที่ขึ้นแก่กัน

5. ในส่วนที่เป็นคำถามปลายเปิด ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์เนื้อเรื่อง ซึ่งขอบเขตของเนื้อเรื่องกำหนดจากสมรรถภาพของครูประถมศึกษา ได้แก่ ความสามารถในค่านิยม เทคนิควิธี หรือคุณลักษณะที่พึงมีสำหรับครูในระดับประถมศึกษา¹ และพิจารณาว่าความคิดเห็นของนักศึกษาครูแต่ละข้อกระทง (item) สอดคล้องกับคุณลักษณะใดของสมรรถภาพครูประถมศึกษา เพื่อหาค่าความถี่และความถี่สะสมของคุณลักษณะต่าง ๆ ตามความคิดเห็นของนักศึกษาครู

ผู้วิจัยพิจารณาคัดเลือกความคิดเห็นของนักศึกษาครูที่สำคัญโดยอาศัยเกณฑ์ตามข้อเสนอแนะของมาร์ติน ฟิชเบิน² กล่าวคือ ตัวแทนของความคิดเห็นหรือความเชื่อตามสามัญสำนึก (Salient Beliefs) ที่เหมาะสมควรเป็นความคิดเห็นหรือความเชื่อที่มีความถี่สูงสุด และความคิดเห็นที่มีความถี่รองลงไปเรื่อย ๆ จนมีค่าความถี่สะสมของความถี่ประมาณร้อยละ 75 ของความถี่ทั้งหมด

---

¹ คณะอนุกรรมการอำนวยการโครงการปรับปรุงหลักสูตรการฝึกหัดครู.
หลักสูตรปริญญาตรีทางการศึกษา (4 ปี) สาขาวิชาการประถมศึกษา พุทธศักราช 2524
(กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อักษรไทย, 2525), หน้า 319-350.

² Icek Ajzen and Martin Fishbein, Understanding Attitudes and Predicting Social Behavior, (New Jersey : Prentice-Hall Inc, 1980), P.70-71.